

- Metin İçi Karşılaştırma
- Çıkarım Yapma
- Metinler Arası Karşılaştırma
- Ortak Özellikleri Bulma

Adı-Soyadı:

Sınıfı/No:

Tarih:

ETKİNLİK 1: METİN İÇİ KARŞILAŞTIRMA

Aşağıdaki metni dikkatlice okuyunuz ve metinle ilgili verilen bilgilerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazınız.

Badminton, tenise benzeyen ancak topla değil "tüytop" adı verilen özel bir malzemeyle oynanan bir raket sporudur. Teniste topun saha zeminine bir kez sekmesine izin verilirken, badmintonda tüytop yere değdiği an sayı kaybedilir. Tenis hem kapalı hem açık kortlarda oynanabilirken, rüzgârdan çok çabuk etkilenen hafif tüytop nedeniyle badminton genellikle kapalı spor salonlarında oynanır. Her iki sporda da amaç, rakibin sahasına atışı düşürmektir ve ikisi de hem tekler hem de çiftler olarak oynanabilir.

1.	Teniste topun yere sekmesine izin verilirken badmintonda böyle bir kural yoktur.	☐
2.	Badminton, rüzgârdan etkilenmediği için genellikle açık havada oynanır.	☐
3.	Her iki spor da sadece iki kişi (tekler) arasında oynanabilen sporlardır.	☐
4.	Raket, her iki sporda da kullanılan ortak bir spor aletidir.	☐

ETKİNLİK 2: METİN İÇİ KARŞILAŞTIRMA

Aşağıdaki metinlerle ilgili verilen yargılardan doğru olanı işaretleyiniz.

Eskiden mahalle aralarındaki bakkallar, sadece alışveriş yapılan yerler değil, aynı zamanda mahallelinin dertleştiği, sohbet ettiği sıcak ortamlardı. Veresiye defterleri, güvenin ve dayanışmanın bir simgesiydi. Günümüzde ise devasa alışveriş merkezleri ve zincir marketler bu sıcaklığın yerini aldı. İnsanlar artık raflar arasında sessizce dolaşıp kasadan geçerek kimseyle konuşmadan alışverişlerini tamamlıyorlar.

- Eskiden mahalle bakkallarında satılan ürünler daha kaliteliydi.
- Günümüzdeki alışveriş alışkanlıkları eskisine göre daha soğuk ve iletişimsizdir.

Afrika'da yaşayan Afrika filleri ile Asya filleri arasında belirgin farklılıklar vardır. Afrika fillerinin kulakları kıtanın haritasını andırarak kadar büyüktür ve bu kulaklar serinlemelerine yardımcı olur. Asya fillerinin kulakları ise daha küçüktür. Ayrıca Afrika fillerinin hem erkek hem de dişilerinde uzun fildişi bulunurken, Asya fillerinde genellikle sadece erkeklerde fildişi bulunur. Ancak her ikisi de sürüler hâlinde yaşayan son derece zeki ve sosyal canlılardır.

- Afrika ve Asya fillerinin fiziksel özelliklerinde bazı farklılıklar bulunmaktadır.
- Asya filleri, Afrika fillerine göre sıcak iklimlere daha kolay uyum sağlar.

Geleneksel kâğıt kitaplar ile e-kitaplar arasında okuma deneyimi açısından bazı temel farklar vardır. Kâğıt kitaplar, sayfalara dokunma hissi ve has kokusuyla okura fiziksel bir bağ sunar; ancak taşınması ve saklanması zordur. E-kitaplar ise binlerce eseri tek bir cihazda toplama kolaylığı sağlar ve yazı boyutunun ayarlanabilmesi gibi kişiselleştirme imkânları sunar. Buna rağmen her iki tür de okurun bilgiye ulaşmasını sağlayan ve zihinsel gelişimi destekleyen değerli araçlardır.

- E-kitaplar, kâğıt kitaplara göre daha taşınabilir ve pratik bir yapıya sahiptir.
- Kâğıt kitap okuyan kişiler, dijital kitap okuyanlara göre bilgileri daha hızlı öğrenir.

ETKİNLİK 3: METİNLER ARASI KARŞILAŞTIRMA

Aşağıdaki metinlerde ele alınan icatlarla ilgili **ortak olan bilgiye (ortak özelliğe)** "✓" koyunuz.

Yunusların yön bulma sistemleri bilim insanlarına denizaltıların geliştirilmesinde büyük ilham vermiştir. Yunuslar, çıkardıkları ses dalgalarının cisimlere çarpıp geri dönmesiyle (ekolokasyon) yollarını bulur ve avlanırlar. Bu mükemmel sistem incelenerek denizaltılar için "sonar" cihazları üretilmiş ve su altı engelleri kolayca tespit edilebilir hâle gelmiştir.

Dulavrat otunun tohumları, üzerlerindeki minik kancalar sayesinde hayvanların tüylerine ve insanların kıyafetlerine sıkıca tutunur. 1941 yılında bir İsviçreli mühendis, köpeğinin tüylerine yapışan bu tohumları mikroskop altında incelemiş ve bu kancalı mekanizmadan yola çıkarak günümüzde ayakkabılardan çantalara kadar pek çok yerde kullandığımız "cirt cirt" bantları icat etmiştir.

- Teknolojik araçların zamanla küçülmesi ve kolay taşınması.
- Doğadaki canlıların ve bitkilerin icatlara ilham kaynağı olması.
- Okyanus altı araştırmalarının hız kazanarak yeni türlerin keşfedilmesi.
- Hayvanların kendi aralarındaki iletişim yöntemlerinin çözülmesi

Aşağıdaki metinlerde bahsedilen canlılarla ilgili **ortak olan bilgilerin** yanındaki kutucuğa "✓" işareti koyunuz.

Kutup ayıları, Kuzey Kutbu'nun dondurucu soğuklarında yaşar. Derilerinin altındaki kalın yağ tabakası ve sık tüyleri onları soğuktan korur. Yaşamlarının büyük bir kısmını buz kütleleri üzerinde fok avlayarak geçirirler. Çok iyi yüzücüdürler ve suyun içinde uzun mesafeler kat edebilirler. Beyaz gibi görünen tüyleri aslında şeffaftır ve güneş ışığını yansıtarak karlı ortamda mükemmel kamufler olmalarını sağlar.

Penguenler, Güney Yarımküre'de, özellikle Antarktika'nın buzlu kıyılarında yaşayan uçamayan deniz kuşlarıdır. Kalın yağ tabakaları ve sıkı, su geçirmez tüyleri sayesinde dondurucu sulara dayanabilirler. Yaşamlarının büyük bir kısmını okyanusta balık ve kril avlayarak geçirirler. Karada paytak paytak yürüseler de su altında âdeta bir torpido gibi hızlı ve yetenekli usta yüzücülerdir.

- Her iki canlı türü de yaşam alanı olarak Kuzey Kutbu'nu tercih etmektedir.
- Soğuktan korunmalarını sağlayan ve onları sıcak tutan kalın yağ tabakalarına sahiptirler.
- Yaşamlarının büyük bir bölümünü suda avlanarak geçirirler ve usta yüzücülerdir.
- Kanatları uçmaya elverişli olmadığı için uçamayan kuş türleri arasında yer alırlar.
- Avcılarından gizlenmek ve rahat avlanmak için renk değiştirme yeteneğine sahiptirler.

Aşağıdaki metinlerde ele alınan icatlarla ilgili **ortak olan bilgiye (ortak özelliğe)** "✓" koyunuz.

Yusufçuk böceklerinin havada asılı kalma ve ani manevra yapma kabiliyetleri, mühendislerin ilgisini çekmiştir. Bu böceğin kanat yapısı ve uçuş mekanizması detaylıca incelenerek günümüzde askeri ve sivil alanlarda çokça kullanılan helikopterlerin tasarımında temel alınmıştır.

Nilüfer çiçeğinin yaprakları, üzerindeki mikroskobik pürüzler sayesinde su ve kir tutmama özelliğine sahiptir. Yağmur damlaları bu yaprakların üzerinden kayarken tozları da beraberinde götürür. Bu temizleme sisteminden yola çıkılarak binaların dış cepheleri için kendi kendini temizleyen boyalar ve camlar üretilmiştir.

- Teknolojik araçların enerji tasarrufu sağlaması için tasarlanması.
- Doğadaki canlıların tasarım özelliklerinin teknolojiye yön vermesi.
- Hava ve kara ulaşımında hızı artıracak yeni yöntemlerin bulunması.
- Doğal çevrenin kirlenmesini önlemek amacıyla icatların yapılması.